

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 kwietnia 2018 roku znak: ENS/20/O21171291 Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 8 marca 2018 roku, przyznał W. P. prawo do emerytury od dnia 1 marca 2018 roku tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że emerytura została ustalona zgodnie z art. 184 ustawy emerytalnej, przy czym podstawę jej obliczenia, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Przy ustaleniu wysokości emerytury uwzględniono:

- kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji 127783,97 zł
- kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego 280730,27 zł
- średnie dalsze trwanie życia 243,90 m-cy

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej i wyniosła 1674,93 zł.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury, za okresy: od 10 września 1974 r. do 23 października 1974. i od 07 listopada 1977 r. do 31 grudnia 1998 r., przyjęto wynagrodzenie minimalne, z uwagi na brak zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu.

/decyzja z dnia 4 kwietnia 2018 roku k. 15 - 16v plik III akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji złożył w dniu 7 maja 2018 roku W. P., wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i uwzględnienie, przy ustaleniu wysokości emerytury wynagrodzenia, jakie rzeczywiście otrzymywał w latach 1974-2002 tj. w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Handlowym (...) S.A.” Wnioskodawca podniósł, iż w związku z brakiem ustalenia kapitału początkowego, jego emerytura została ustalona w oparciu o najniższe zarobki. Wskazał, iż pomimo licznych prób nie jest w stanie uzyskać zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, dlatego wysokość własnych zarobków może potwierdzić wyłącznie zeznaniami świadków, zatrudnionych w tym samym co on zakładzie pracy, na takim samym co on stanowisku i dokumentami ich dotyczącymi - bowiem ich zarobki były na tym samym poziomie.

/odwołanie z dnia 7 maja 2018 roku k. 3- 4/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu przywołał argumentację podniesioną w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo Zakład wskazał, że przy ustalaniu wysokości emerytury przyjęto kapitał początkowy określony decyzją z dnia 3 kwietnia 2018 r. Kapitał wyniósł 75.162,67 zł. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału, jako wariant najkorzystniejszy został ustalony z lat 1989 - 1998 i wyniósł 34,40%. Ustalając wysokość kapitału początkowego organ rentowy przyjął z uwagi na nieudokumentowanie zarobków, najniższe wynagrodzenia za okres 10 września 1974 r. – 23 października 1975 r., 7 listopada 1977 r. – 31 grudnia 1998 r. (okres pracy w (...) S.A.).

/odpowiedź na odwołanie z dnia 4 czerwca 2018 roku k. 15 - 15v/

Na rozprawie w dniu 27 sierpnia 2018 roku, poprzedzającej wydanie wyroku, strony podtrzymały swoje stanowisko w sprawie.

/stanowisko wnioskodawcy i pełnomocnika ZUS: e-protokół rozprawy z dnia 27 sierpnia 2018 r. 00:02:27- 00:02:47, 00:02:47 – 00:03:25 płyta CD k. 53/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

W. P. urodził się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna/

W dniu 4 października 2017 roku wnioskodawca złożył wniosek o ustalenie prawa do emerytury i ustalenie kapitału początkowego.

/wniosek k. 1 – 4 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia 2 listopada 2017 roku znak (...) - 2017 Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił kapitał początkowy W. P. na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1989 roku do 31 grudnia 1998 roku. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 34,64% i został pomnożony przez kwotę bazową w wysokości 1.220,89 zł, w związku z czym podstawa wymiaru kapitału początkowego wyniosła 422,92 zł. Przyjęto łącznie 24 lata, 2 miesiące i 1 dzień tj. 290 miesięcy okresów składkowych oraz 1 miesiąc okresów nieskładkowych. Wysokość 24% kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 71,83%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 71.812,40 zł.

Do ustalenia podstawy wymiaru za okresy: od 10.09.1974 r. do 23.10.1974. i od 07.11.1977 r. do 31.12.1998 r., przyjęto wynagrodzenie minimalne z uwagi na brak zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu.

/decyzja z dnia 2 listopada 2017 roku k. 5-6 akt dot. kapitału początkowego w aktach ZUS/.

Od powyższej decyzji wnioskodawca nie złożył odwołania.

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z tego samego dnia (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił wnioskodawcy przyznania emerytury ponieważ ww. nie udowodnił 25 – letniego okresu składkowego i nieskładkowego, przy czym staż w szczególnych warunkach został udokumentowany.

/decyzja z dnia 2 listopada 2017 roku k. 28 -28v. plik II akt ZUS /.

Także od powyższej decyzji wnioskodawca nie złożył odwołania.

/okoliczność bezsporna/.

W dniu 8 marca 2018 roku wnioskodawca złożył ponownie wniosek ustalenie prawa do emerytury.

/wniosek k. 1 – 4 plik III akt ZUS/.

Decyzją z dnia 3 kwietnia 2018 roku (znak (...) - 2017) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z urzędu – ponownie ustalił wartość kapitału początkowego wnioskodawcy na dzień 1 stycznia 1999 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w kwocie 422,92 zł. - ustaloną w decyzji z dnia 2 listopada 2017 r. Przyjęto łącznie 27 lat 1 miesiąc, 1 dzień tj. 325 miesięcy okresów składkowych (okres dodany 2 lata 11 miesięcy, tj. 35

miesiący) oraz 1 miesiąc okresów nieskładkowych. Wysokość 24% kwoty bazowej wyniosła 293,01 zł. Współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 71,83%. Średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat przyjęto w ilości 209 miesięcy. W związku z powyższym wysokość kapitału początkowego ustalona na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniosła 75.162,67 zł.

Do ustalenia podstawy wymiaru za okresy: od 10 września 1974 r. do 23 października 1974. i od 07 listopada 1977 r. do 31 grudnia 1998 r., przyjęto wynagrodzenie minimalne, z uwagi na brak zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu.

/decyzja z dnia 3 kwietnia 2018 roku k. 8-9 akt dot. kapitału początkowego w aktach ZUS/.

W wyniku rozpoznania wniosku z dnia 8 marca 2018 roku, zaskarżoną decyzją z dnia 4 kwietnia 2018 roku (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przyznał W. P. prawo do emerytury od dnia 1 marca 2018 roku tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. Emerytura została obliczona zgodnie z **art. 184** ustawy emerytalnej. Podstawę jej obliczenia, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Przy ustaleniu wysokości emerytury uwzględniono:

- kwotę składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji 127783,97 zł
- kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego 280730,27 zł
- średnie dalsze trwanie życia 243,90 m-cy

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej i wyniosła 1.674,93 zł.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury za okresy: od 10 września 1974 r. do 23 października 1974 r. i od 7 listopada 1977 r. do 31 grudnia 1998 r., przyjęto wynagrodzenie minimalne z uwagi na brak zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu.

/decyzja z dnia 4 kwietnia 2018 roku k. 15 - 16v plik III akt ZUS/

Wnioskodawca w okresie **od dnia 10 września 1974 roku do dnia 31 stycznia 2002 roku** pracował w Przedsiębiorstwie Produkcyjno –Handlowym (...) S.A. Oddział (...) w pełnym wymiarze czasu pracy. W. P. w całym okresie zatrudnienia wykonywał pracę elektromontera. W okresie od 24 października 1975 r. do 14 października 1977 r. odbył służbę wojskową. Pracę , po powrocie z wojska, podjął 7 listopada 1977 r.

/świadcstwo pracy z dnia 31 października 2002 roku k. 11 -11v plik II akt ZUS/.

Za okres zatrudnienia, brak jest dokumentacji płacowej wnioskodawcy. Wnioskodawca nie posiada dokumentacji płacowej z tego okresu.

/bezsporne/.

Elektromonterzy, w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Produkcyjno –Handlowym (...) S.A. Oddział (...), mieli przyznaną stawkę zaszeregowania - wynagrodzenia za godzinę pracy.

/zeznania wnioskodawcy e-protokół z dnia 27 sierpnia 2018 roku 00:17:15 - 00:21:26 - płyta CD k. 53 w zw. z wyjaśnieniami k.30, zeznania świadka J. G. k.30, zeznania świadka I. W. e-protokół z dnia 27 sierpnia 2018 roku 00:08:30 - 00:21:26 - płyta CD k. 53/

Stawka ta nie była określona w jednakowej wysokości dla wszystkich elektromonterów; zależała od rodzaju obiektu na, którym wykonywane były prace, od miejscowości , realizacji zadania budowlanego .

/zeznania wnioskodawcy e-protokół z dnia 27 sierpnia 2018 roku 00:17:15 - 00:21:26 - płyta CD k. 53 w zw. z wyjaśnieniami k. 30, zeznania świadka J. G. k.30/.

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach ZUS, których wiarygodność nie budzi wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Nadto na podstawie zeznań wnioskodawcy oraz świadków J. G. i I. W., zatrudnionych w Przedsiębiorstwie Produkcyjno –Handlowym (...) S.A., które co do faktu, iż wynagrodzenie elektromontera za godzinę było określone stawką godzinową, choć różną w wysokości stawki , wzajemnie ze sobą korespondowały.

Za nie udowodnioną, Sąd uznał, wysokość wynagrodzenia, jaką miał otrzymywać wnioskodawca w okresie od 10 września 1974 r. do 31 grudnia 2002 r. tj. w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Produkcyjno –Handlowym (...) S.A. Zarówno, z zeznań wnioskodawcy, jak i świadków, nie wynika, jak konkretnie kształtowała się stawka wynagrodzenia za godzinę pracy W. P.. Świadek I. W. wskazał, że nie wie, jak kształtowało się wynagrodzenie wnioskodawcy, nie pamięta, bowiem, nawet swoich zarobków. Co prawda, podał stawkę wynagrodzenia, jaką sam otrzymywał (pierwotnie 26,50 zł/h i po trzech miesiącach 29,50 zł/h – okres zatrudnienia 5 września 1983-31 października 2002 r.) /e-protokół z dnia 27 sierpnia 2018 roku 00:08:30 - 00:21:26 - płyta CD k. 53, kopia świadectwa pracy k. 35/, jednakże brak podstaw do bezpośredniego odniesienia ich do zarobków wnioskodawcy. Jak bowiem wskazał sam ubezpieczony ww. miał inną stawkę, bo krócej pracował / e-protokół z dnia 27 sierpnia 2018 roku 00:17:15 - 00:21:26 - płyta CD k. 53 /. Wnioskodawca, zaś, wskazywał na stawkę własną 12,50 zł za godzinę, w 1974 r. / k.30/ Nie są miarodajne , w tym zakresie, także zeznania J. G.. Świadek zeznał wprost, iż każdy miał inną stawkę za godzinę /k.30/. Potwierdził to wnioskodawca zeznając, że ze świadkiem G. pracował na różnych obiektach pod jednym kierownictwem, więc stawka mogła być inna. / e-protokół z dnia 27 sierpnia 2018 roku 00:17:15 - 00:21:26 - płyta CD k. 53 /

W konsekwencji nie może posłużyć za podstawę ustaleń w tej materii, także kopia dokumentacji o zatrudnieniu i wynagrodzeniu przedłożona na rozprawie w dniu 27 sierpnia 2018 r. przez świadków – dotycząca ich jako pracowników, jak i wnioskodawcę - dotycząca współpracownika W. F. /dokumentacja k. 34-49/. Skoro stawka wynagrodzenia, w przypadku każdego elektromontera ukształtowana była inaczej, wartości wynagrodzenia otrzymywanego przez ww. osoby, są nieadekwatne do zarobków wnioskodawcy.

Przy braku konkretnych danych, brak jest więc podstaw do ustalenia rzeczywistej kwoty wynagrodzenia za sporny okres. Nie można, za miarodajny dowód wysokości, poszczególnych składników wynagrodzenia, przyjmować jedynie twierdzeń wnioskodawcy, z których - podobnie jak z zeznań świadków - nie da się ustalić wysokości, wskazanego wskaźnika wynagrodzenia w poszczególnym miesiącach spornego okresu zatrudnienia. Wnioskodawca, w toku sądowego postępowania odwoławczego, nie przedłożył żadnych dowodów, które potwierdziłyby sposób naliczania i faktyczną wysokość otrzymywanego przez niego wynagrodzenia – stawki godzinowej. Zatem brak było podstaw do ustalenia kwot zarobków faktycznie przez niego otrzymywanych.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W myśl **art.26** ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz.1383 z późn. zm.) emerytura stanowi równowartość kwoty będącej

wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art.25 (podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art.24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art.173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art.40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust.1a i 1b oraz art.185) przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust.5 i art.183.

Zgodnie **art. 173 ust. 1** ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat (art. 173 ust. 2).

Kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12 (art. 174 ust. 1 ww. ustawy). Jak stanowi art. 174 ust. 2 powołanej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W myśl ust. 3 ww. przepisu podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się przed dniem 1 stycznia 1999 roku. Natomiast ust. 7 art. 174 stanowi, że do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 roku. Ustęp 8 analizowanego przepisu stanowi zaś, że przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 roku według określonego w ustawie wzoru. Wartość współczynnika, obliczonego na podstawie ust. 8, w zależności od płci, wieku ubezpieczonego oraz stażu ubezpieczeniowego w dniu 31 grudnia 1998 r., przedstawiona jest w tabeli, stanowiącej załącznik do ustawy (ust. 13).

Jeżeli okres, wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego, obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym, na podstawie przepisów prawa polskiego, jedynie przez część miesiący tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu (ust. 3b).

Zgodnie z treścią §21 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. nr 237, poz.1412) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Wskazana regulacja § 21 ust.1 powołanego rozporządzenia stanowiąca odpowiednik obowiązującego do dnia 23 listopada 2011 roku § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. nr 10, poz.49) wyznacza kierunek postępowania dowodowego, nie oznacza to jednak aby wysokość uzyskiwanego

uposażenia nie mogła być wskazana i w inny sposób, tak przy pomocy pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia danego zainteresowanego (tak stanowi m. in. teza wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku - II UKN 186/97, OSNAP 1998/11/324, a także wyroki: Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 marca 1997 roku - III AUa 105/97, Apel. W-wa 1997/2/7, Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 czerwca 1995 roku - III AUr 177/95, OSA 1996/10/32, czy Sądu Apelacyjnego Białymstoku - III AUr 294/93, PS - wkład. 1994/3/6).

Do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych może być uwzględnione tylko wynagrodzenie faktycznie uzyskane przez ubezpieczonego w danym okresie, a nie zaś wynagrodzenie ustalone na podstawie przypuszczeń czy też uśrednień. Jedynie wynagrodzenie ubezpieczonego ustalone w sposób niewątpliwy, wobec którego nie istnieje wątpliwość, iż zostało ono zawyżone, może być podstawą do ustalenia współczynnika wysokości podstawy wymiaru.

Należy podkreślić, że Sąd nie jest związany ograniczeniami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organami rentowymi, co wynika z treści art. 473 k.p.c. i sprawia, że każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które Sąd uzna za pożądanę, a ich dopuszczenie za celowe.

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe obejmujące analizę dostępnej dokumentacji związanej ze spornym okresem zatrudnienia wnioskodawcy, co dało podstawę do oceny prawidłowości zaskarżonej decyzji w świetle zarzutów ubezpieczonego. Wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia nie można ustalać w sposób przybliżony, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się w dokumentacji osobowej ubezpieczonego (ostatecznie w oparciu o wiarygodne i precyzyjne zeznania świadków). W takim wypadku uwzględnić można składniki wynagrodzenia, które są pewne, wypłacane były w danym okresie, stałe i w określonej wysokości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., III AUa 1555/11, LEX nr 1113058).

W ocenie Sądu, w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, brak jakichkolwiek podstaw do ustalenia wysokości wynagrodzenia z okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Handlowym (...) S.A. w sposób niewątpliwy. Jak już wcześniej wyjaśnił Sąd, nie zachowała się dokumentacja w tym zakresie, także z zeznań wnioskodawcy, świadków i przedłożonych przez nich kopii dokumentów nie wynika jaka była wysokość ustalonej stawki godzinowej. Wnioskodawca, na którym zgodnie z art. 6 k.c. spoczywał ciężar dowodowy, nie udowodnił swojego roszczenia w tym zakresie.

Stosownie bowiem do art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W postępowaniu sądowym ubezpieczony może korzystać z wszelkich środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty, w szczególności z dowodów dokumentów oraz z przesłuchania świadków (zob. wyrok SN z 25.07.1997 r., II UKN 186/97, OSNP 11/1998, poz. 342).

Nie jest możliwe obliczanie wysokości emerytury, wyłącznie na podstawie twierdzeń wnioskodawcy. Twierdzenia te muszą być udowodnione. Wskazać należy, iż nie jest obowiązkiem sądu, zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych, pozwalających na ich udowodnienie ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia, z urzędu, dowodów, zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). **Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.),** a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (**art. 6 k.c.**). Stanowisko takie zawarł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996r. sygn. akt I CKU 45/96 (opubl. OSNC z 1997r., z.6-7, poz.76). Podobnie, w wyroku z 7 października 1998 r., II UKN 244/98, OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662, Sąd Najwyższy stwierdził nawet, że od 1 lipca 1996 r. nastąpiło zniesienie zasady odpowiedzialności sądu za wynik postępowania dowodowego, także w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Podobny pogląd zaprezentował Sąd Apelacyjny w Łodzi, w uzasadnieniu wyroku z dnia 15 marca 2006 roku, zapadłego w sprawie o sygn. akt III AUa 1096/05, wskazując,

iż ujemne konsekwencje, związane z trudnościami w dokumentowaniu wysokości wynagrodzeń z lat odległych, nie powinny obciążać wyłącznie ubezpieczonych, jednakże nie można również odpowiedzialności za taki stan rzeczy przenosić wyłącznie na Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ustawowym wymogiem jest, bowiem, wykazanie przez ubezpieczonego konkretnych kwot otrzymanych przez niego zarobków, jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe lub ubezpieczenie społeczne, przy czym nie może istnieć tu żaden stan niepewności co do wysokości.

Jak już podniesiono powyżej, wnioskodawca nie przedłożył żadnych miarodajnych dowodów, potwierdzających wysokość wynagrodzenia w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Handlowym (...) S.A. Załączona do akt sprawy dokumentacja i zeznania świadków, wskazują na wypłatę wynagrodzenia lecz bez określenia jej rzeczywistego wymiaru. W przypadku wynagrodzenia zasadniczego lub innych obligatoryjnych składników wynagrodzenia, wynikających z obowiązujących przepisów, można przyjąć najniższe wynagrodzenie obowiązujące w czasie, którego dotyczy żądanie uwzględnienia tego okresu do przeliczenia świadczenia. Tym samym takie postępowanie organu rentowego, w tym zakresie – tj. przyjęcie do ustalenia podstawy wymiaru emerytury za okresy: od 10 września 1974 r. do 23 października 1974 r. i od 07 listopada 1977 r. do 31 grudnia 1998 r., wynagrodzenia minimalnego, uznać należy za w pełni uprawnione.

Z całą mocą podkreślenia wymaga, że przepisy prawa ubezpieczeń społecznych są normami bezwzględnie obowiązującymi i nie zawierają unormowań pozwalających na ustalanie wynagrodzeń w sposób przybliżony lub prawdopodobny. Ustalenie rzeczywistych zarobków jest decydujące o rozmiarze opłacanej składki na ubezpieczenia społeczne. Właściwie tylko dokumentacja własna stanowi w postępowaniu sądowym precyzyjny dowód na wysokość wynagrodzenia świadczeniobiorcy. W orzecznictwie zgodnie przyjmuje się, że co do zasady nie ma możliwości wyliczenia wynagrodzenia, a co za tym idzie wysokości składek na ubezpieczenie społeczne oraz wskaźnika podstawy wymiaru emerytury lub renty, w oparciu o wyliczenia hipotetyczne, uśrednione, czy też wynikające z porównania wynagrodzenia innych pracowników (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2007 r., I UK 36/07, Legalis nr 181419). Sąd Apelacyjny w Łodzi również niejednokrotnie wypowiadał się w tej kwestii stwierdzając, że wysokości wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru świadczeń emerytalno - rentowych nie powinno się udowadniać wyłącznie zeznaniami świadków, jeśli świadkowie nie są w stanie konkretnie i precyzyjnie podać wysokości osiąganego przez wnioskodawcę wynagrodzenia. Wprawdzie w toku postępowania sądowego strona może dowodzić wysokości wynagrodzeń na potrzeby ustalenia wysokości podstawy wymiaru świadczenia wszelkimi środkami dowodowymi, zatem dowodem na tę okoliczność mogą być zarówno dokumenty dotyczące wynagradzania osób zatrudnionych w tym samym okresie, w tym samym zakładzie pracy i przy pracy tego samego rodzaju, co ubezpieczony, jak też zeznania tych osób, nie oznacza to jednak, że wykazanie konkretnych zarobków w celu obliczenia wysokości świadczenia z ubezpieczenia społecznego może być dokonywane w sposób przybliżony, jedynie na zasadzie uprawdopodobnienia (tak Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 16 lipca 2013 r., III AUa 1714/12, Legalis nr 739136, w wyroku z dnia 29 września 2014 r., III AUa 2618/13, Legalis nr 1163500). Z powyższych względów nie jest możliwe ustalenie nowej wysokości świadczenia emerytalnego wnioskodawcy z uwzględnieniem podnoszonej przez wnioskodawcę stawki wynagrodzenia za lata 1974 -2002 w oparciu o zeznania świadków, gdyż świadkowie nie byli w stanie wskazać w jakiej wysokości wnioskodawca w spornym okresie otrzymywał wynagrodzenie.

Ponadto podkreślenia wymaga, iż wnioskodawcy, wbrew jego twierdzeniom, został ustalony kapitał początkowy, decyzją organu rentowego z dnia 2 listopada 2017 roku, następnie zaś, ponownie decyzją z 3 kwietnia 2018 r., która jednak, w zakresie przyjętej podstawy wymiaru, nie różniła się od decyzji poprzedniej. Do ustalenia podstawy wymiaru za okresy: od 10 września 1974 r. do 23 października 1974 r. i od 7 listopada 1977 r. do 31 grudnia 1998 r., w obu przypadkach przyjęto wynagrodzenie minimalne, z uwagi na brak zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu. Wnioskodawca decyzji z dnia 2 listopada 2017 roku nie skarżył i nie kwestionował. W przedmiotowym postępowaniu, nie udowodnił również, konkretnych kwot otrzymywanego wynagrodzenia. Brak więc podstaw do uwzględnienia w wyliczeniu podstawy wymiaru emerytury, w spornym okresie wynagrodzenia w innym wymiarze.

Zaskarżona decyzja w pełni zatem odpowiada prawu.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonego.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy

J.L.